

partii naleraq

19. oktoberi 2016

UKA2016/100

Namminersorlutik Oqartussat iluanni aammalu suliffeqarfiit Namminersorlutik Oqartussat pigisaasa iluanni atorfilittat qullersaasa tullersortaasalu 60 - 70 %-ii piginnaasaqarnikkut tulluartut marlunnik oqaaseqartuunissaat anguniarlugu ukiut qulit ingerlaneranni sulisussarsiussermut tunngaveqartitsisussamik atorfinitsitsisarnermut aalajangersimasumik anguniagaqarnissamut periusissior-nissamut, ilinniartitaanermullu ilinniaqqinnermullu periusissiamik UPA 2017 sioqqullugu Naalakkersuisut saqqummiussaqaqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit)

Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen Inuit ataqtigiit, siunnersuuteqarpoq Namminersorlutik oqartussat iluanni aamma Namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaani qullersat tullersortaallu piginnaasaqarnikkut marlunnik oqaaseqartuunissaat pillugu Naalakkersuisut peqqunneqarnissaat tassalu aalajangiiffigisassatut siunnersuuteqarluni.

Nunatsinni ilinniarsimasut kalaallit amerliartuinnarput tamannalu tulluusimaarnaqaaq tamannalu pissutigalugu kalaallinik sulisunik atorluaanerunissarput aqqutissiuttariaqalerparput tamani suliffeqarfinni nunatsinniittuni.

Nunatsinni ileqorput allanngortitariaqalerparput tassalu piumasaqarnerulluta avataaniit suliar-tortunut ingerlasariaqaleratta.

Tassami taamaliunngikkutta suli kalaallit amerlasuut atorfinnut qaffasinnerusunut pisinnaanaviangillat, suut tamaasa akueriinnarlugit tikerartitsinerput ingerlaannassagalarpat. Ullumikkummi taamatut suli pissusilersortuaratta tassalu isumaqartuannarluta pinngitsoorata suli sulisussanik avataaniit tikerartitsisariaqartugut.

Siunnersuuteqartup tunngavilersuutigaa ilaatigut ukiut qulit iluanni sulisussanik atorfinitsiniarnermi nunaqavissunik aammalu piumasaaqaatissatsinnik periusissior-nissamik.

Uagut oqartariaqarpugut periusissior-nissaq sumut atussagatsigu, tassami sulisinnaasut pigereerpugut. Ilinniarluarsimasut qinnuteqartartut ilisimatinneqartarpugut kisiannili atorumaneqanngitsut misilittagaqanngitsutut nalilersorneqartarput. Isumaqarluinnar-pugut

taanna tunngavilersuut atorunnaarluinnartariaqaripput tassami nunaqqatigut atorsinnaangikkutsigit taava qaqugu ineriartussaagut? Taavami qaqugu misilittagaqalissagatta taamatut ingerlaannassagutta?

Ukiorpassuit uagut tunngavippuit uniorlugu ingerlasimavugut, kinaassuserput oqaatsigut kulturerput nunaqavissut tunngaviginagit kisiannili tikisitap takorlugaai aallaavigalugit nunarput ilusilersorniarneqartuarsimavoq. ilaatigut inuusaaserput uniorluinnarlugu.

Taamaattumik ukiuni makkunani piginnaasaqarnitta qaffakkiartuinnarfiini uagutsinnut periarfissarsiunniarta, taamaliunngikkuttami suli taamatut ukiorpanni ingerlaruusaassagut taamaattumik Namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutigullu piumaffigineqartariaqalerput nunaqavissunik atuiluarnerulernissaannik, taamatullu aamma nunaqavissunik sulisunik qaffakkiartornissamik pikkorissaanerit annertusisariaqartut politikkikkut kammattuutigalugu piumasaraarput.

Taamatullu aamma umiartornermi aalisarnermilu ingerlatsinermi nunaqavissut atorluarneqarnerulernissaat kissaatigilluinnarparput.

Ilinniarfiuteqarpugut maani imarsiornermik ilinniarfimmik, aammalu ukiut tamaasa ilinniarnerminnik naammassisaqartartunik taamaattumik aamma Royal Greenland-imut piumasaqarnerusariaqalerpugut maani nunaqavissunik atuilluarnerusariaqalersoq kilisaatinut naalagaasinnaasut aqumiuusinnaasut aammalu qaavani sulisinnaasut tamarmik maani pigineqarmata.

Ungasinngitsukkut tusarparput Royal Greenland savalimmiuni imarsiornermut ilinniarfimmut pulaarsimasut kilisaatini naalakkat soraarninngornissaat qanilliarformit periarfissaq pitsaasoq taanna atorniartariaqaraat kaammattuutigalugu.

Uagut maani imarsiornermi ilinniarfiuterput pulaarneqarsimanngilaq taamatut oqaluttuussiartortunik, sooruna maani taamaaliortoqarsimanngitsoq, sooq periarfissat maani kalaallinut ilinniartunut kajumissaarutigineqanngillat. Aperisariaqarpugut susugununa?

Maani inuiaqatigiinni sulissagaanni aamma piumasarissallugu tupinnartuliaanngilaq kalaallisut oqaaseqarnissamik piumasaqarnissaq, tassami inuiaqatigiit amerlanerpaat kalaallisut oqaaseqarput sulisussanullu tamanna piumasarissallugu pissusissamisoorpoq.

Tikisitap agguaqatigiissillugu ukioq ataaseq sinnilaarlugu maaniittartut oqaatigineqartarpoq tamannalu soorunami inuiaqatigiinnut akisuallaaqaaq, misilittakkat annaasarparput

piginnaasaqarnerput annertusarsinnaangilarput taamatullu ingerlaneq sumiluunniit nunami illersorneqarsinnaangilaq.

Kiisalu aamma maani ajornartorsiut uparuarniagarput unaavoq. Tassalu suliat assigiit assigimmik akilersorneqartariaqarput assersuutigalugu tikisitaq nunaqavissorlu akissarsiamikkut assiginngitsorujussuarmik inissinneqartarput tamannalu ammip qalipaataanik immikkoortitsinertut taagaanni uniorpallaarunangilaq.

Tassa uagut pisinnaasatsinnut nallersuuttumik aaqqissuussissaagut siunissami Naalagaaffinngornissaq anguniarparput taamaattumik ullut tamaasa piginnaangornissarput suliariuartariaqarparput.

Akisussaaffiit amerlasuut tigussagutsit, sulinerlu annertunerpaamik aqulissagutsigu aamma saneqqunneqarsinnaangilaq uagutsinnut annertuumik piumaffiginissarput.

Piffissat ilinniarfiusut tamarmik sapinngisamik naammassineqartarnissaat kajummissaarutigalugu piumasaraarput ilinniartitaanermi inuiaqatigiit tamatta akilersorparput taamaattumik ilinniartut piffissamik ilinniarnerminnillu naammassinnittarnissaat ilinniarsimasuutigullu ingerlaannartumik atorneqalertarnissaat piumasaraarput tamanna nunamut inuinnillu pingaartorujussuummat.

Kiisalu sulisunut tamanut uagutsinnullu piumasaqaat una apuunniarparput suliffeqarutta taava piffissamik ataqqinnilluta takkuttarnissarput akisussaasuseqartumillu suliffeqarnissarput pikkoriffiginerusariaqarparput.

Akisussaanerulertariaqarpugut nunatta ingerlatitaaneranut qaa suliffigut tamatta paarilluarniartigit.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut akuersaarparput ataatsimiititaliamilu susassaqartumi sularineqarnissaa innersuussutigaarput.

Hans Enoksen